

สาขาที่ 8 การป้องกันและแก้ไขปัญหาเอชไอวีในชุมชน

ส่วนที่ 2 : หลักเกณฑ์ความรู้ ความสามารถและทักษะเฉพาะสาขา 80 คะแนน

1. ความรู้และทัศนคติที่จำเป็นของ อสม. เกี่ยวกับสาขาที่เข้ารับการคัดเลือก (10 คะแนน)

รายละเอียด (คำถาม)	ใช่	ไม่ใช่
1. คนที่ติดเชื้อเอชไอวีแล้ว แม้ไม่มีอาการก็สามารถแพร่เชื้อไปยังผู้อื่นได้	/	
2. เชื้อเอชไอวีไม่สามารถติดต่อได้ง่ายๆ จากการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น กินข้าว ใช้ห้องน้ำ หรือการทำงานร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี	/	
3. ยุงกัดไม่ทำให้ติดเชื้อเอชไอวี	/	
4. การตรวจเลือดหาการติดเชื้อเอชไอวี ต้องตรวจหลังจากมีพฤติกรรมเสี่ยงแล้วประมาณ 1 เดือน จึงจะรู้ผลที่ถูกต้อง ชัดเจน	/	
5. การสวมถุงยางอนามัยอย่างถูกวิธีทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์ สามารถป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีได้	/	
6. ประเทศไทยมุ่งสู่การยุติปัญหาเอดส์ โดยมีเป้าหมายลดผู้ติดเชื้อรายใหม่เหลือน้อยกว่า 1,000 ราย/ปี ลดการเสียชีวิตเนื่องจากเอดส์ลงเหลือน้อยกว่า 4,000 ราย/ปี และลดการตีตราและรังเกียจลงจากเดิม ร้อยละ 90 ภายในปี 2573	/	
7. การกินยาต้านไวรัสเพื่อป้องกันก่อนการติดเชื้อเอชไอวี (เพรีพ : PrEP) ต้องกินล่วงหน้า 7 วัน ทั้งนี้ ผู้ที่กินเพรีพได้ต้องเป็นผู้ที่มีผลเลือดลบเท่านั้น	/	
8. การกินยาต้านไวรัสเพื่อป้องกันก่อนการติดเชื้อเอชไอวี (เพรีพ : PrEP) ป้องกันเอชไอวีได้ แต่ป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ไม่ได้	/	
9. การกินยาต้านไวรัสเพื่อป้องกันหลังการสัมผัสเชื้อเอชไอวี (เป็บ : PEP) จะต้องกินภายใน 7 วัน		/
10. สาเหตุการตายของผู้ป่วยเอดส์ส่วนใหญ่ เกิดจากโรคติดเชื้อฉวยโอกาส เช่น วัณโรค (เนื่องจากผู้ติดเชื้อเอชไอวี ที่ยังไม่ได้เป็นผู้ป่วยเอดส์ จะไม่ตายจากโรคฉวยโอกาส)	/	
ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย กับข้อความต่อไปนี้	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. ท่านคิดว่าเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวีหรือผู้ป่วยเอดส์ ไม่สมควรจะเรียนร่วมห้องกับเด็กนักเรียนทั่วไป		/
2. ท่านรู้สึกรังเกียจที่จะซื้ออาหารสดหรืออาหารประกอบจากผู้ขายหรือผู้ประกอบการอาหารที่เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีหรือผู้ป่วยเอดส์		/
3. ท่านมีความรู้สึกกลัวว่าท่านอาจจะติดเชื้อเอชไอวีหรือป่วยเป็นโรคเอดส์ได้ หากไปสัมผัสกับน้ำลายของผู้ติดเชื้อ		/
4. ท่านเห็นด้วยกับประโยคนี้หรือไม่ “ฉันคงรู้สึกอาย ถ้ามีใครบางคนในครอบครัวติดเชื้อเอชไอวีหรือป่วยเป็นโรคเอดส์”		/
5. คนที่ติดเชื้อเอชไอวีหรือผู้ป่วยเอดส์ หรือถูกสงสัยว่าติดเชื้อฯ ในชุมชนของท่านในปัจจุบันมักจะถูกรังเกียจหรือถูกเหยียดหยามจากคนรอบข้าง		/

2. การปฏิบัติตัวของ อสม. และการเป็นผู้นำในการพัฒนาในสาขาที่คัดเลือก (10 คะแนน)

รายละเอียด (คำถาม)	ใช่	ไม่ใช่
2.1 การปฏิบัติตัว เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน		
2.1.1 แรงจูงใจของ อสม. ในการทำงานเอดส์ในชุมชน เช่น		
• ทำตามบทบาท หน้าที่ อสม ทำตามที่หมอบอกให้ทำ		

และสามารถสร้างสรรค์แผนงานได้ด้วยตัวเอง		
<ul style="list-style-type: none"> • ต้องการแก้ไขปัญหาในชุมชน 		
2.1.2 มีการตรวจสอบสุขภาพ ประจำปี อย่างสม่ำเสมอ		
2.1.3 มีการวิเคราะห์ปัญหาเอดส์ในชุมชน และนำเสนอ ประเด็นปัญหาเอดส์ให้กับหน่วยงานสุขภาพในพื้นที่		
2.1.4 เป็นผู้นำในการถ่ายทอดความรู้เอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการอนามัยเจริญพันธุ์ รวมทั้งเพศวิถีศึกษา” เพื่อให้ครอบคลุมและชัดเจนขึ้น การส่งเสริมสนับสนุน เครื่องมืออุปกรณ์ป้องกันให้กับคนในครอบครัว และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ		
2.1.5 มีเจตคติเชิงบวกในการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี และกลุ่มประชากรหลัก ไม่มีการตีตราและเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อ และกลุ่มประชากรหลัก		
2.1.6 อื่นๆ		
2.2 กิจกรรมในครอบครัว เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน		
<ul style="list-style-type: none"> • การมีส่วนร่วมของสมาชิกในครอบครัว ในการทำกิจกรรมป้องกัน และแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน 		
<ul style="list-style-type: none"> • สมาชิกในครอบครัว มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะที่ดีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี และกลุ่มประชากรหลัก (ชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย หญิงข้ามเพศ พนักงานบริการทางเพศ ผู้ใช้ยาเสพติดด้วยวิธีฉีด) รวมถึงกลุ่มแรงงานข้ามชาติ 		
<ul style="list-style-type: none"> • อื่นๆ 		

3. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เชิงเทคนิคและการบริหารจัดการของ อสม. (10 คะแนน)

รายละเอียด (คำถาม)	ใช่	ไม่ใช่
2.1 ประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้		
<ul style="list-style-type: none"> • แสวงหาและใช้ข้อมูลทางวิชาการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ในพื้นที่ เพื่อการถ่ายทอด 		
<ul style="list-style-type: none"> • มีทักษะในการถ่ายทอด สามารถเป็นแกนนำ/สร้างพัฒนาทีมงานในการถ่ายทอด 		
<ul style="list-style-type: none"> • การถ่ายทอดข้อมูล อสม.สามารถระบุกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่เป้าหมายได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม 		
<ul style="list-style-type: none"> • ถ่ายทอดได้ฉับไว/ทันการณ์ 		
<ul style="list-style-type: none"> • มีแฟ้มเอกสาร /ข้อมูล/สื่อ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อการถ่ายทอด และมีการปรับให้เป็นปัจจุบัน 		
<ul style="list-style-type: none"> • มีแผนการถ่ายทอด/ปฏิทินถ่ายทอด 		
<ul style="list-style-type: none"> • อื่นๆ 		
2.2 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เชิงเทคนิค สารละลายความรู้ที่ถ่ายทอดแก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ		
<ul style="list-style-type: none"> • บอกสาเหตุ อาการของโรคและการรักษา ถ้าใช้ระบุชื่อเรื่อง..... 		

รายละเอียด (คำถาม)	ใช่	ไม่ใช่
<ul style="list-style-type: none"> ● การเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรค 		
<ul style="list-style-type: none"> ● บทบาทของประชาชนและพฤติกรรมที่ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดในการป้องกันและควบคุมโรค 		
<ul style="list-style-type: none"> ● ได้รูปแบบการพัฒนาการถ่ายทอดที่เหมาะสมกับพื้นที่/สถานการณ์/ปัญหา 		
2.3 มีการขยายผลรูปแบบการถ่ายทอดสู่การสร้างพลังชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง		
<ul style="list-style-type: none"> ● มีการสร้างมาตรการทางสังคมโดยชุมชน 		
<ul style="list-style-type: none"> ● ได้รับหรือมีการพัฒนาทักษะด้านการถ่ายทอดแก่ทีมงาน 		
<ul style="list-style-type: none"> ● มีการผลิตสื่อชุมชน/ใช้สื่อชุมชน 		
<ul style="list-style-type: none"> ● มีการประเมินผลสื่อชุมชน 		
<ul style="list-style-type: none"> ● จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อเนื่อง 		
2.4 แผนการถ่ายทอดความรู้ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ครอบคลุมกลุ่มใดบ้าง		
<ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี 		
<ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่มเด็กและเยาวชนทั่วไป 		
<ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย 		
รายละเอียด (คำถาม)	ใช่	ไม่ใช่
<ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่มหญิงข้ามเพศ สาวประเภทสอง (หญิงรักหญิง) 		
<ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่มพนักงานบริการ หญิง 		
<ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดด้วยวิธีฉีด 		
<ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่ม อสม. และผู้นำชุมชน 		
2.5 เครื่องมือ และลักษณะวิธีการที่ใช้ในการถ่ายทอด มีความสอดคล้องกับประเด็นปัญหา และมีประสิทธิภาพ มากน้อยแค่ไหน		
-เครื่องมือที่ใช้ที่ใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้		
<ul style="list-style-type: none"> ● สื่อชุมชน 		
<ul style="list-style-type: none"> ● สื่อบุคคล/ภูมิปัญญา 		
<ul style="list-style-type: none"> ● สื่อสิ่งพิมพ์ 		
<ul style="list-style-type: none"> ● สื่อ IT 		
<ul style="list-style-type: none"> ● สื่อมวลชน 		
<ul style="list-style-type: none"> ● สื่อประสม 		
-ลักษณะวิธีการที่ใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้		
<ul style="list-style-type: none"> ● การบอกกล่าวทั้งรายบุคคล/รายกลุ่ม 		
<ul style="list-style-type: none"> ● ผ่านสื่อ/เทคโนโลยีชุมชน 		
<ul style="list-style-type: none"> ● เวทีประชุม/ประชาคม 		
<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดกิจกรรมรณรงค์ตามปฏิทินสาธารณสุข 		
2.6 การบริหารจัดการ การถ่ายทอดความรู้		

รายละเอียด (คำถาม)	ใช่	ไม่ใช่
การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ และการใช้ทรัพยากร		
การติดตาม ตรวจสอบ กำกับและประเมินผล		
การปรับปรุง ต่อยอด และขยายผล		

4. ความสามารถในการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ (10 คะแนน)

- **ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ หรือความสามารถป้องกันการติดเชื้อ HIV ได้อย่างไร**
- ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการสร้างให้คนในชุมชนหรือผู้เกี่ยวข้องได้เรียนรู้ว่า เอดส์ในชุมชน เกิดขึ้นได้อย่างไร บุคคล ครอบครัว ชุมชน มีความเสี่ยง อย่างไร
- ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการในการทำให้กลุ่มอื่นในชุมชน (มากกว่า อสม.) ได้เข้า มาร่วมคิด ร่วมทำ เรื่องปัญหาเอดส์ในชุมชนและสนับสนุนที่ดำเนินงานได้

ความสำเร็จของงานเชิงประจักษ์ หรือ นวัตกรรม (20 คะแนน)

ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ และสิ่งที่ภาคภูมิใจในสาขาที่เข้ารับการคัดเลือก โดยเป็นผลงานเชิงประจักษ์ เชื่อมโยงจากอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต เพื่อบรรลุเป้าหมายไม่ติด ไม่ตาย ไม่ตีตรา และการยุติปัญหาเอดส์ในชุมชนที่มาของปัญหา อ้างอิงข้อมูล สถานการณ์ (ปัญหาการติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ในพื้นที่/ชุมชน คืออะไร?)

.....

.....

3.2 วิธีการแก้ไขปัญหา การวางแผนและการบริหารจัดการ

.....

.....

3.3 การมีส่วนร่วมของชุมชน โดยให้ระบุบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย

.....

.....

3.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ และความท้าทาย

.....

.....

3.5 การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

.....

.....

นวัตกรรมเด่น ที่สามารถลดปัญหาการติดเชื้อรายใหม่ การตายเนื่องจากเอดส์ และการลดการตีตราและเลือกปฏิบัติ ในชุมชน (10 คะแนน)

.....

.....

3.6 ผลงานการแก้ไขปัญหาใน 3 ด้าน เป็นอย่างน้อย ได้แก่

3.6.1 การเฝ้าระวัง ป้องกันปัญหาเอชไอวี/เอดส์ ในชุมชน

( ) ไม่มี ( ) มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

3.6.2 การแก้ไขปัญหา การตีตราและเลือกปฏิบัติ การพิทักษ์สิทธิ์ให้ผู้ติดเชื้อและครอบครัวในการอยู่ร่วมกันในชุมชน

( ) ไม่มี ( ) มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

3.6.3 การส่งเสริมป้องกันในกลุ่มประชากรหลักในชุมชน ได้แก่ กลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย หญิงข้ามเพศ (สาวประเภทสอง) หญิงรักหญิง พนักงานบริการทางเพศ ผู้ใช้สารเสพติดด้วยวิธีฉีด แรงงานข้ามชาติ ผู้ต้องขัง/ผู้พ้นโทษ/ผู้ปล่อยตัว โดยมีกิจกรรมการเข้าถึงกลุ่ม การให้ความรู้โรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การสร้างความตระหนักต่อพฤติกรรมเสี่ยง และชวนให้ไปตรวจเลือดเอชไอวี เป็นต้น

( ) ไม่มี ( ) มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

3.6.4 การพัฒนาและสร้างระบบสื่อสาร เพื่อการเฝ้าระวัง และป้องกันควบคุมโรคในชุมชน

( ) ไม่มี ( ) มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

3.6.5 การบูรณาการงานเอดส์ในชุมชนไปกับงานป้องกันแก้ไขปัญหาวัณโรค ยาเสพติด, โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์, ท้องไม่พร้อม, อนามัยการเจริญพันธุ์ เพศวิถีศึกษา ฯลฯ เช่น ผลการดำเนินการในกลุ่มเยาวชนในโรงเรียน ในชุมชน เยาวชนด้อยโอกาส

( ) ไม่มี ( ) มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

3.7 ผลงานเชิงประจักษ์ ทั้งในอดีตปัจจุบัน และการวางแผนงานในอนาคต ที่แสดงให้เห็น ความครอบคลุม ความต่อเนื่องและความยั่งยืน รวมทั้งแสดงให้เห็นประสิทธิภาพของการดำเนินงานแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน (10 คะแนน)

3.7.1 การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน, เวทีประชาคมหมู่บ้านด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน เพื่อกำหนดนโยบายสาธารณะของชุมชน

( ) ไม่มี ( ) มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

3.7.2 การสร้างการยอมรับในอาชีพที่ผู้ติดเชื้อ /ครอบครัวของผู้ติดเชื้อ/ผู้ได้รับผลกระทบจากการติดเชื้อเอชไอวีในชุมชน เพื่อลดผลกระทบ ลดการตีตราและการรังเกียจ

( ) ไม่มี ( ) มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

3.7.3 การประสานหาแหล่งทุน ระดมทุน จัดสรรทรัพยากร เพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการที่จะดำเนินงานต่อไปในการป้องกันแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน

( ) ไม่มี ( ) มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

3.7.4 การมีส่วนร่วมในการประสานการส่งต่อ ผู้มีพฤติกรรมเสี่ยง เข้าสู่ระบบบริการสุขภาพ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

( ) ไม่มี ( ) มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

3.7.5 ดำเนินงานด้วยหลักการรักษาความลับ คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน โดยใช้หลักความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

( ) ไม่มี ( ) มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

3.7.6 ผลงานดีเด่น อื่นๆ นอกเหนือจากงานเอดส์ในชุมชน

( ) ไม่มี ( ) มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....